

Să pășim împreună în Uniunea Europeană!

EUROPE DIRECT este un serviciu care vă ajută să găsiți răspunsuri la întrebările pe care le aveți despre Uniunea Europeană.

Un număr unic gratuit: (*)
00800 67891011

**Anumiți operatori de telefonie mobilă nu permit accesul la numerele 00 800 sau pot factura aceste apeluri*

ATITUDINI

Schimbarile climatice in Uniunea Europeana si in lume

Material realizat de Centrul de Informare EUROPE DIRECT CENTRAS București 2010

Centrul de Informare EUROPE DIRECT CENTRAS București
Bd. Mareșal Averescu nr.17, corp F, etaj 3, sector 1, București, 011454
Tel: 021 223 00 29, Fax: 021 223 00 12
E-mail: europa.direct@centras.ro
Web: www.europedirect.centras.ro

www.europedirect.centras.ro
www.centras.ro

De la criză la prosperitate - ciclul evoluției ecologice -

Cuprins:

De la criză la prosperitate - ciclul evoluției ecologice...pag. 3

Să înțelegem schimbările climatice...pag. 4

Pământul își va reveni în 100.000 de ani din încălzirea globală...pag. 5

Locul unde se ascund plantele în timpul schimbărilor climatice...pag. 6

Schimbările climatice în 2030...pag. 7

China va avea o lege pentru combaterea schimbărilor climatice...pag. 8

Reducerea emisiilor de carbon, o prioritate și în Australia...pag. 8

Prețul petrolului, afectat de schimbările climatice?...pag. 9

4,5 miliarde de euro pentru energia regenerabilă...pag. 9

Energie - Comisia Europeană și orizontul 2020...pag. 10

Parlamentul de la Bruxelles și legislația ecologistă a UE...pag. 12

România în fața schimbărilor climatice...pag. 12

Stockholm - Capitala Verde 2010...pag. 13

Primăriile iau atitudine! ...pag. 14

Consumatorii împotriva schimbărilor climatice...pag. 16

Ciclul evoluției ecologice

De-a lungul istoriei, inventarea de noi tehnologii, precum motorul cu aburi sau Internetul, au generat cicluri lungi de prosperitate pentru omenire. Criza financiară curentă ar putea da startul la un nou ciclu de prosperitate ecologică, argumentează un studiu al Allianz Global Investors.

Unele adevăruri sunt foarte incomode, iar economistul Rus Nikolai Kondratieff a aflat acest lucru pe propria piele. Stalin nu a avut o părere foarte bună despre cercetările sale pe subiectul ciclurilor economice pe termen lung (de la 40 la 60 de ani). Pur și simplu nu se potrivea cu cincinalele lui Stalin, care ar fi trebuit să ducă implacabil către supremația economică a comuniștilor. Kondratieff a fost deportat în Gulagul sovietic, iar mai târziu a fost condamnat la moarte.

Stalin a ucis omul, dar nu a reușit să îi extermină ideile. Conform teoriei lui Kondratieff, fiecare ciclu începe cu inovații tehnologice. Dacă aceste inovații fundamentale se infiltră în toate sectoarele economice, ele declanșează explozii de productivitate și prosperitate.

Ideile lui Kondratieff n-au devenit niciodată parte a științei economice acceptată oficial, dar istoria pare a confirma câteva dintre ideile sale. Începând cu revoluția industrială, au fost 5 cicluri Kondratieff. Cel mai recent, ciclul informațiilor pe PC și Internetul, au adus schimbări radicale.

Crizele privite ca niște catalizatori

Criza financiară, paradoxal, ar putea conduce la noi valuri de inovație și câștiguri în domeniul productivității, conform raportului Allianz Global Investors.

Fiecare dintre cele cinci cicluri Kondratieff s-a încheiat printr-o criză în piețele financiare, create de speculații excesive și prețuri umflate artificial ale

activelor. Dar aceste crize au funcționat ca niște accelerați ai unui trend ascendent. Cunoscutul economist austriac Joseph Schumpeter a numit acest fenomen „arhitectura de reglementare financiară globală”, care poate forma baza pentru o economie care se poate susține singură și un sistem financiar de succes.

Recenta criză financiară poate deci să marcheze o perioadă de refacere, ca cele descrise de Kondratieff. Cel de-al șaselea ciclu a început deja probabil. Întrebarea este: care sunt promotorii lui?

Globalizarea și demografia: acceleratori ai schimbării

Globalizarea și schimbările demografice ar trebui să joace un rol major în următorul ciclu economic pe termen lung. Îndepărtarea barierelor tehnologice de către Internet a adus globalizarea la un total alt nivel.

Internetul nu numai că permite bunurilor să fie comandate doar la apăsarea unui buton de oriunde de pe Pământ; de asemenea exportul de servicii a devenit posibil. Volumul de comerț global a crescut de 4 ori din 1987 până în prezent, deși produsul brut economic global s-a dublat doar, în aceeași perioadă de timp.

Să înțelegem schimbările climatice

Care sunt concentrațiile actuale și viitoare de gaze cu efect de seră?

În anul 2009, concentrația atmosferică de CO₂ a fost de aproximativ 387 ppm, care este de 38% peste nivelul pre-industrial din 278 ppm. Concentrația de gaze cu efect de seră, reglementate de Protocolul de la Kyoto, a ajuns la 438 ppm de CO₂ echivalent în 2008, o creștere de 160 ppm de la nivelul pre-industrial. În conformitate cu scenariile de emisii ale Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC), concentrația totală a celor șase "gaze de la Kyoto", se preconizează să crească la 638 la 1 360 ppm echivalent de CO₂ până în 2100.

Care sunt principalele schimbări în sistemul climatic?

Temperatura medie globală a fost în anul 2009 cu 0,7 – 0,8 ° C mai mare decât în perioada pre-industrială, deceniul 2000–2009 fiind cel mai cald din istorie. Europa s-a încălzit mai mult decât media globală. Temperatura medie anuală pentru suprafața de teren european a fost de 1,3 ° C peste media din anii 1850–1899. Fără eforturi de reducere ale emisiilor la nivel global, IPCC se așteaptă ca temperaturile globale să crească cu mai mult de 1.8 – 4.0 ° C peste nivelul deceniului 1980–1999 până în 2100. Creșterea temperaturilor a avut, și va continua să aibă, efecte grave pentru diferite părți ale sistemului climatic.

Câteva exemple sunt:

* Nivelul de gheață în zona Oceanului Arctic a scăzut cu aproximativ 10% pe deceniu din 1979. Gradul minim de acoperire cu gheață în septembrie 2007 a ajuns la jumătate din dimensiunea cea mai mică, normală în anii 1950, în septembrie 2010 fiind înregistrat nivelul minim.

* Se observă o accelerare a creșterii nivelului mării în ultimii 15 ani. IPCC estimează o creștere a nivelului mării de 0.18 pînă la 0.59 m peste nivelul din 1990, pînă în 2100. Proiecțiile recente arată o creștere maximă de aproximativ 1,0 m pînă în 2100, în timp ce valorile mai mari de pînă la 2,0 m nu poate fi exclusă.

* În Alpi s-a pierdut aproximativ două treimi din volumul ghețurilor între 1850 și 2009. Zona glaciară din Alpi este în scădere pînă la aproximativ o treime din suprafața, cu o creștere suplimentară a temperaturii în timpul verii Alpine de 2 ° C.

* Acidifierea are loc în toate apele de suprafață ale oceanului, ca un rezultat al creșterii concentrațiilor atmosferice de CO₂. Recifurile de corali la nivel mondial, care sunt centre de biodiversitate și motive importante pentru piscicultură, sunt amenințate atât de către acidificarea oceanelor cât și de creșterea temperaturii.

Care sunt riscurile la nivel mondial ale schimbărilor climatice?

Suprafața pământului și a oceanului au luat mai mult de jumătate din emisiile globale de CO₂ din 1800. Dar aceste bazine naturale sunt vulnerabile. Mai mult decât atât, națiunile sărace, comunități, ecosisteme și biodiversității, sunt foarte expuse riscurilor.

(Continuare în pagina 5)

O creștere a temperaturii de 1.5-2 ° C peste nivelul pre-industrial ar putea provoca probleme în multe regiuni. Emisiile de gaze cu efect de seră cresc riscul de schimbări de mari dimensiuni ireversibile în sistemul climatic cu consecințe potențial grave pentru societate și a ecosistemelor. Cercetări recente sugerează ca mai multe componente esențiale ale sistemului climatic ar putea suferi schimbări ireversibile în mod semnificativ la niveluri mai scăzute ale temperaturii globale decât cele în prealabil evaluate.

Care sunt obiectivele de a limita schimbările climatice la nivel global?

Pentru a limita impactul și a ghida elaborarea de politici, Acordul de la Copenhaga din decembrie 2009 a recunoscut o limită de creștere a temperaturii pe termen lung de 2 ° C. Acordul menționează, de asemenea, nevoia unei revizuirii în 2015, care să ia în considerare un obiectiv posibil de a limita creșterea temperaturii cu 1,5 ° C, pe baza unor noi perspective științifice.

Pământul își va reveni în 100.000 de ani din încălzirea globală

Pământul va avea nevoie de 100.000 de ani pentru a-și reveni din încălzirea globală, dacă oamenii continuă să arunce gaze cu efecte de seră în atmosferă, avertizează geologii.

O conferință organizată de Societatea Geologică din Londra săptămâna aceasta va aduce împreună oameni de știință din întreaga lume, pentru a vedea cum s-a descurcat omenirea cu încălzirea globală în trecut.

Prin studierea sedimentelor de acum multe milioane de ani, geologii au putut realiza un model despre cum gazele cu efect de seră au dus la schimbări ale temperaturilor și la extincția speciilor. Profesorul Jim Zachos, de la Universitatea din California, a spus că acum 55 de milioane de ani, activitatea vulcanică a dus la eliberarea în atmosferă a 4.500 de gigatone de gaze cu efect de seră, timp de mii de ani.

Acest lucru a dus la încălzirea planetei cu 6 grade Celsius, forțând toate ecosistemele, incluzând primele mamifere, să se adapteze, să migreze sau să moară.

Zachos a precizat că dacă lumea continuă și acum să elibereze în atmosferă gaze cu efect de seră în cantități la fel de mari ca pînă acum, circa 5.000 de gigatone de gaze cu efect de seră vor fi eliberate în doar câteva sute de ani.

Acest lucru va duce la creșterea temperaturilor mai repede decât în trecut și va cauza extincția în masă a speciilor. "Impactul va fi mai grav decât acum 55 de milioane de ani", a precizat profesorul.

Societatea Geologică a spus, în urma modelelor realizate de cercetători, că Pământul va avea nevoie de 100.000 de ani pentru a-și reveni în urma acestui dezastru.

Locul unde se ascund plantele în timpul schimbărilor climatice

Cercetătorii din Alpii Elvețieni au descoperit că anumite habitate montane acționează ca niște refugii pentru plantele de la altitudini mai mici, "gonite" din locurile lor de încălzirea globală.

Studiul care a tratat această problemă a fost derulat de către Daniel Scherrer și Christian Korner de la Universitatea din Basel, informează Discovery.

Cercetătorii au studiat o pajiște alpină, care susținea habitate diferite, de-a lungul a două sezoane. S-a descoperit că plantele puteau migra în zone vecine atunci când temperatura locului "natal" creștea.

Utilizând un model matematic, autorii studiului au observat că o creștere cu 3.6 grade Fahrenheit conduce la o reducere semnificativă a suprafeței habitatelor răcoroase.

"Trecutul geologic ne-a arătat că munții au fost permanent un loc în care plantele au supraviețuit în timpul perioadelor glaciare, tocmai datorită diversității habitatelor din zonă", conchide Korner.

Munții sunt o "insulă" de conservare a biodiversității în timpul schimbărilor climatice.

Ciocolata, pe cale de dispariție?

Discrepanța dintre cerere și ofertă, care a dus, în ultimii 6 ani, la dublarea prețului la cacao, s-ar putea adânci în viitor, pe măsură ce fermierii își abandonează culturile de arbori de cacao. Cultivatorii africani din Ghana și Coasta de Fildeș, de exemplu, câștigă foarte puțin de pe urma acestei îndeletniciri și, ca atare, au început să se orienteze spre alte surse de venit.

În plus, metodele lor de cultivare au epuizat solul pe mari suprafețe, astfel încât recoltele sunt tot mai mici. Plantații de arbori de cacao există și în America de Sud, Asia și Insulele Caraibe, dar cantitățile de materie primă obținute de aici nu sunt suficiente pentru a satisface cererea pe plan mondial, în condițiile în care consumul de ciocolată sporește mereu.

Pe baza acestor date, specialiștii prevăd că, în două decenii, ciocolata va deveni un răsfăț foarte costisitor. Singura salvare ar constitui-o adoptarea, încă de pe acum, a unor măsuri corective, pe scară largă, atât în plan agricol – culturi gestionate în spiritul dezvoltării durabile – cât și economic – pe baza regulilor comerțului echitabil.

2030: Schimbările climatice vor provoca un milion de decese anual

Până în anul 2030, schimbările climatice vor provoca, direct sau indirect, moartea a peste un milion de oameni în fiecare an și pierderi materiale de peste 150 de miliarde de dolari. Aceste cifre record au fost prezentate de experți la reuniunea Națiunilor Unite, care s-a desfășurat în perioada 29 noiembrie-10 decembrie la Cancun. Potrivit documentului, o serie de dezastre ecologice și umanitare vor afecta în special cele mai sărace 50 de țări de pe mapamond, însă Statele Unite vor plăti prețul cel mai mare al recuperării de pe urma catastrofelor ce vor fi provocate de schimbările climatice. "În mai puțin de 20 de ani, aproape toate statele lumii vor deveni extrem de vulnerabile la fenomene meteo extreme din cauza încălzirii accentuate a planetei" – avertizează raportul citat de AFP.

Raportul prezentat pe 3 decembrie conține în rezumat concluziile mai multor studii realizate la nivel global și local de diferite organizații de cercetare în domeniul efectelor schimbărilor climatice și atrage atenția asupra modului în care 184 de țări vor fi afectate în patru domenii principale: sănătatea populației, dezastre naturale, economia națională și mondială, precum și pierderea biodiversității și restrângerea zonelor de habitat cauzate de deșertificarea unor regiuni de pe glob. Diverse țările vor fi afectate disproporționat de efectele gazelor de seră ce provoacă schimbările climatice. Astfel, în timp ce statele sărace ale lumii vor fi și mai sever afectate de schimbările climatice, țările bogate vor continua să fie principalii poluatori ai planetei și, în lipsa unor măsuri adecvate de protecție, pierderile umane vor fi de neimaginat, în jur de un milion de decese anual până în 2030. O mare parte a populației nu se va putea adapta și va fi obligată să emigreze în zonele unde clima va rămâne temperată.

Saleemul Huq, cercetător la Institutul Internațional pentru Mediu și Dezvoltare, cu sediul în Londra, susține că, pe baza acestui raport-avertisment, guvernele din lumea întreagă trebuie să înceapă lupta contra cronometru pentru găsirea unor soluții și alternative la cele mai apocaliptice scenarii. "Iată că intrăm într-una dintre cele mai vulnerabile faze ale existenței umane pe această planetă. Nu avem voie să stăm cu mâinile încrucișate și să așteptăm pasiv ca creșterea cu 0,7 grade Celsius a temperaturii prognozată pentru următorul deceniu să se dubleze sau chiar tripleze în următorii 20 de ani. Această situație ar fi un dezastru nu doar pentru întreaga umanitate, ci și pentru toate viețuitoarele de pe Terra" – avertizează Hug.

Stiati ca...

Raportul "**Tinerii și Schimbările Climatice**" din 2010 atrage atenția asupra problemelor importante legate de mediu, în care tinerii joacă un rol esențial; oferind sugestii despre modul în care tinerii pot fi integrați într-un mod mai eficient ca indivizi și agenți de schimbare colectivă, în domeniul adaptării și reducerii schimbărilor climatice, raportul este adresat tinerilor și organizațiilor de tineret, în încercarea de a-i determina să fie mai implicați în combaterea amenințărilor venite odată cu apariția acestei probleme. Publicația vine într-un moment în care eforturile în arena internațională se reunesc pentru a oferi tinerilor posibilitatea unică de a-și face vocea auzită.

China va avea o lege pentru combaterea schimbărilor climatice

China va avea o lege dedicată în mod expres luptei împotriva schimbărilor climatice, a anunțat vicepreședintele Adunării Naționale Populare, Chen Zhili, în cadrul unei reuniuni pe tema schimbărilor climatice, care s-a ținut la Tianjin, în prezența a 60 de parlamentari și experți din 16 țări. În prezent, se elaborează proiectul legii, care va arăta "rolul activ al Chinei în onorarea angajamentelor pentru limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră", potrivit lui Chen Zhili, citat de agenția națională de presă, Xinhua.

Până ce legea va stabili obiective concrete, nu se așteaptă schimbări radicale ale poziției Chinei, care dorește în continuare ca țările dezvoltate să fie cele obligate prin acorduri internaționale să-și reducă emisiile, iar țările în curs de dezvoltare să recurgă la acțiuni voluntare și în funcție de posibilități.

Reducerea emisiilor de carbon, o prioritate și în Australia

Australia trebuie să se angajeze să reducă emisiile de dioxid de carbon, înainte de summitul din decembrie de la Copenhaga, la fel ca SUA și UE, altfel riscă să slăbească un posibil acord climatic, a spus luni șeful panelului privind schimbările climatice al Națiunilor Unite, potrivit Reuters. Australia a anunțat luni amânarea cu un an - cu începere abia din iulie 2011 - adoptarea schimbărilor majore privind planurile de tranzacționare a emisiilor de carbon, din cauza recesiunii economice.

"Dacă există chiar și numai una sau două țări dezvoltate care nu adoptă un angajament adecvat în acest domeniu, celelalte state vor fi afectate și va fi imposibilă semnarea unui acord solid la Copenhaga", a declarat pentru Reuters, într-un interviu telefonic, președintele panelului interguvernamental despre schimbările climatice, R.K. Pachauri.

Decizia Australiei de a amâna implementarea schemei de tranzacționare a emisiilor de carbon urmează cererilor din partea mediului de afaceri referitoare la atenuarea regimului emisiilor de carbon, iar Pachauri consideră că, deși asemenea presiuni pot apărea și în alte state, țările dezvoltate nu trebuie să-și relaxeze poziția adoptată cu privire la combaterea schimbărilor climatice.

Pachauri a mai spus că, deocamdată, Europa se menține fermă în păstrarea ținutelor angajate până în 2020, la fel și SUA, angajamentul președintelui Obama de a lupta împotriva schimbărilor climatice fiind la fel de puternic, în pofida scăderii economiei americane.

Prețul petrolului, afectat de schimbările climatice?

AIE avertizează asupra unei creșteri a prețurilor petrolului, dacă cerințele privind schimbările climatice nu vor fi îndeplinite

Agenția Internațională a Energiei (AIE) a făcut apel la guverne să pună în aplicare riguros politicile privind schimbările climatice, pentru a evita dublarea prețurilor petrolului. Din cauza lipsei de ambiție, reduceri de emisii mult mai mari și mai costisitoare vor fi necesare după 2020.

Cea mai recentă ediție a raportului anual al AIE aduc la lumină pentru prima dată un nou aspect al politicilor, care presupune mai multă precauție la punerea în aplicare a angajamentelor privind schimbările climatice.

Prețul petrolului se va dubla la aproape 113 dolari pe baril în 2035, de la puțin peste 60 dolari în 2009. Cererea va ajunge la 99 milioane de barili pe zi până în 2035, potrivit estimărilor agenției.

Raportul prevede așadar că petrolul va rămâne prin urmare lider ca și combustibil la nivel global în 2035, urmat de cărbune, chiar dacă toate angajamentele climatice sunt îndeplinite. Energiile regenerabile și-ar putea, totuși, dubla ponderea, acoperind 14% din cererea totală de energie în 2035. Energia nucleară ar crește până la 8%, ca urmare a prețurilor ridicate ale petrolului și a măsurilor guvernamentale menite să promoveze eficiența consumului de combustibil.

4,5 miliarde euro pentru energia regenerabilă

Aproximativ 4.5 miliarde de euro vor fi alocate pentru cel puțin 34 de proiecte inovatoare dedicate surselor de energie regenerabile și crearea a opt centre de captare și stocare a carbonului în subteran (CCS).

În total, finanțarea ar putea ajunge la 9 miliarde de euro atunci când mai mulți bani vor fi alocați de către statele membre și companiile participante, estimează Comisia. Fiecare stat membru ar trebui să adopte cel puțin unul și cel mult trei proiecte.

Proiectele eligibile vor acoperi tehnologii regenerabile, precum energia solară, energia eoliană și diverse tehnologii de energie oceanică, care nu sunt încă viabile comercial, dar considerate ingrediente cheie ale unei economii viitoare cu emisii reduse de carbon. Prin proiectele CCS se va testa capacitatea de captare a CO2 în diferite aplicații industriale și cea de depozitare în diferite formațiuni geologice.

Modul în care se vor împărți banii între sursele de energie regenerabile și centrele CCS nu a fost încă stabilit și va depinde de calitatea proiectelor propuse, cât și de demonstrarea necesității lor, a precizat Comisia.

Energie - Comisia Europeană și orizontul 2020

Comisia și-a prezentat noua strategie pentru o energie competitivă, durabilă și sigură. Comunicarea „Energie 2020” stabilește prioritățile în domeniul energetic pentru următorii zece ani și prezintă măsurile care trebuie luate pentru a face față provocărilor legate de reducerea consumului de energie, de realizarea unei piețe a energiei în cadrul căreia să existe securitatea furnizării de energie la prețuri competitive, de consolidarea poziției de lider în domeniul tehnologic, dar și de eficacitatea negocierilor pe plan internațional.

Comisarul pentru energie, Günther Oettinger (foto), a declarat: „Provocarea energetică este una din marile încercări la care suntem supuși cu toții. Aducerea sistemului nostru energetic pe o nouă cale, mai durabilă și cu un grad mai mare de securitate va dura, probabil, mult timp, însă acum este momentul pentru luarea unor hotărâri ambițioase în acest sens. Pentru a avea o economie eficientă, competitivă și cu emisii reduse de carbon, trebuie să definim o politică energetică la nivel european și să ne concentrăm asupra câtorva aspecte decisive.”

În aceasta comunicare, Comisia identifică cinci priorități decisive. Pornind de la aceste priorități și de la măsurile prezentate, în următoarele 18 luni Comisia va avansa inițiative și propuneri legislative concrete. Această comunicare stabilește, de asemenea, agenda pentru discuțiile dintre șefii de stat și de guvern din cadrul primei reuniuni la nivel înalt a UE pe tema energiei, care va avea loc la 4 februarie 2011.

Reducerea consumului de energie

Comisia își propune ca, prin inițiativele sale, să se concentreze asupra celor două sectoare care prezintă cel mai ridicat potențial de reducere a consumului de energie: transporturi și construcții. Pentru a ajuta proprietarii și autoritățile locale să finanțeze măsurile de reabilitare a locuințelor și de reducere a consumului de energie, Comisia va propune, până la jumătatea anului 2011, unele stimulente investiționale și instrumente financiare inovatoare. În sectorul public trebuie avută în vedere eficiența energetică atunci când se achiziționează lucrări, servicii sau produse, iar în sectorul industrial, certificatele de eficiență energetică ar putea fi un stimulent pentru a determina companiile să investească în tehnologii cu consum energetic redus.

O piață paneuropeană a energiei integrată și bazată pe infrastructuri

Comisia stabilește un termen pentru finalizarea pieței interne a energiei. Până în anul 2015, trebuie ca niciunul dintre statele membre să nu mai fie izolat. În următorii zece ani, sunt necesare investiții în infrastructura energetică a UE totalizând o mie de miliarde de euro. Pentru a accelera proiectele strategice vitale ale UE, Comisia propune o procedură simplificată și mai rapidă pentru acordarea autorizațiilor de construcție, cu stabilirea unui termen maxim pentru obținerea autorizației finale și a finanțării din partea UE. Trebuie să existe un „ghișeu unic”, care să gestioneze cererile pentru toate autorizațiile necesare realizării unui proiect.

27 de state, o singură voce în domeniul energetic la nivel mondial

Se propune coordonarea politicii energetice a Uniunii Europene față de țările terțe, în special în ceea ce privește relațiile Uniunii cu partenerii cheie. În cadrul politicii de vecinătate, Comisia propune extinderea și aprofundarea Tratatului de instituire a Comunității Energetice pentru a integra și alte țări care doresc să participe la piața de energie a Uniunii Europene. Se anunță, de asemenea, o cooperare importantă cu Africa în scopul furnizării de energie durabilă pentru toți cetățenii acestui continent.

Europa în poziție de lider în domeniul tehnologiilor energetice și al inovării

Se vor lansa patru proiecte majore în domenii esențiale pentru asigurarea competitivității Europei, precum noi tehnologii pentru rețele inteligente și stocarea energiei electrice, cercetarea privind cea de-a doua generație de biocombustibili și parteneriatul „proiecte urbane inteligente” pentru promovarea reducerii consumului de energie în zonele urbane.

Energie accesibilă în condiții de siguranță și securitate cu ajutorul unor consumatori activi

Comisia propune noi măsuri privind posibilitatea comparării prețurilor, schimbarea furnizorilor de energie și sisteme de facturare clare și transparente.

În sectorul **energiei electrice**, sunt identificate patru coridoare prioritare pentru UE:

- O rețea offshore în Marea Nordului și conectarea la Europa Centrală și de Nord pentru transportul energiei electrice produse de parcurile eoliene offshore către consumatorii din marile orașe și pentru stocarea acestei energii în centralele hidroelectrice din Alpi și din țările nordice.
- Interconexiuni în sud-vestul Europei pentru transportul către restul continentului al electricității generate de energia eoliană, de cea solară și de hidroenergie.
- Conexiuni în estul Europei centrale și în sud-estul Europei, care să consolideze rețeaua regională.

□ Integrarea pieței baltice a energiei în piața europeană.

În sectorul **gazului**, sunt identificate trei coridoare prioritare pentru UE:

- Coridorul sudic, având rolul de a transporta gazul direct din Marea Caspică către Europa, pentru diversificarea surselor de gaz.
- Integrarea pieței baltice a energiei și conectarea acesteia la Europa Centrală și de Sud-Est.
- Coridorul nord-sud din Europa Occidentală, menit a elimina blocajele interne și a permite utilizarea optimă a posibilelor surse externe de aprovizionare.

Obiectivele energetice ale Uniunii Europene au fost încorporate în strategia „Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”, adoptată de Consiliul European în iunie 2010. UE îi propune în special realizarea, până în 2020, a unor obiective ambițioase în ceea ce privește energia și schimbările climatice: reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea la 20% a ponderii energiei din surse regenerabile și creșterea cu 20% a eficienței energetice.

Informații suplimentare referitoare la strategia energetică 2020 se găsesc la adresa:

http://ec.europa.eu/energy/strategies/2010/2020_en.htm

Alte informații privind consultările publice în vederea elaborării strategiei energetice 2020:

http://ec.europa.eu/energy/strategies/consultations/2010_07_02_energy_strategy_en.htm

Parlamentul de la Bruxelles ar putea forța implementarea legislației ecologice a UE

Comisia Europeană pregătește o strategie UE pentru a îmbunătăți punerea în aplicare la nivel european a regulilor destinate protecției mediului, inclusiv planuri de inspecții mai stricte pe teren și un rol mai important acordat judecătorilor naționali.

Inițiativa este listată în anexa programului de lucru al Comisiei pentru anul viitor, adoptat la 27 octombrie. Acesta va aborda deficiențele în punerea în aplicare a legislației de mediu și propune o strategie menită să îmbunătățească erorile actuale ce apar la implementarea acesteia.

La sfârșitul anului trecut, un studiu al Comisiei a recomandat stabilirea unei agenții a UE care să pună în aplicare impementarea legislației privind deșeurile.

Dacă se ajunge la un acord, agenția nou formată privind deșeurile va avea mai multe sarcini, cum ar fi verificarea statelor membre, efectuarea și coordonarea controalelor și altor activități de inspecție.

România în fața schimbărilor climatice

Strategia României privind schimbările climatice definește politicile României privind respectarea obligațiilor internaționale prevăzute de Convenția-Cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice, semnată la Rio de Janeiro în anul 1992 și de Protocolul de la Kyoto la Convenția-Cadru, semnat în 1997 și, totodată, a obligațiilor privind schimbările climatice asumate prin integrarea în Uniunea Europeană.

Programul European privind Schimbările Climatice constă în politici și reglementări la nivel UE, care contribuie, direct sau indirect, la realizarea angajamentelor UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GHG sau GES):

- cu 8% în perioada 2008–2012, comparativ cu anul de bază 1990;
- cu 20–40% până în anul 2020, față de nivelul din anul 1990; · limitare cu 70% pe termen lung.

Potrivit prevederilor Protocolului de la Kyoto, România s-a angajat să reducă emisiile de GES cu 8% față de nivelul din 1989 (anul de bază pentru România) în prima perioadă de angajament, 2008–2012.

Stockholm - Capitala Verde 2010

Stockholm - Capitala verde europeană a anului 2010

Cunoscută tradițional ca "Veneția Nordului", Stockholm a adăugat mai multă faimă numelui său. În anul 2010, capitala Suediei este sărbătorită ca prima capitală ecologică a Europei.

Măsuri clare și eficiente adoptate pentru reducerea poluării prin zgomot; un plan de protecție care promovează noi standarde pentru apa mai curată; un sistem inovativ de integrare/reciclare a deșeurilor; 95% din populație trăiește la mai puțin de 300 de metri de zonele verzi din oraș. Acestea sunt doar câteva din motivele pentru care Stockholm a fost primul oraș care a primit titlul de capitală verde europeană. Capitala suedeză este acum gata să își atingă scopul de a inspira alte orașe către prezervarea mediului înconjurător. Conferințe internaționale, seminarii, expoziții, și deschiderea oficială a noului tramvai vor

demonstra, de-a lungul anului 2010, ca Stockholm este mai "verde" decât oricând.

„La revedere” combustibililor fosili

Orașul Stockholm acționează cu o viziune holistică, una care combină creștere economică împreună cu dezvoltarea durabilă în beneficiul celor aproape 800,000 de locuitori. Emisiile de dioxid de carbon și alte gaze dăunătoare sunt relativ scăzute, iar toate trenurile și autobuzele din oraș funcționează pe baza combustibililor din surse regenerabile. În plus, emisiile de gaze provocate de locuințe au fost reduse cu 25% începând cu anul 1990, iar consiliul local al orașului și-a anunțat ținta ambițioasă de a fi independenți de consumul de combustibili fosili până în anul 2050.

Programul pentru vizite de studii

La începutul anului 2010, orașul Stockholm a lansat noul Program de vizite de studii profesionale, un efort cu scopul de a înștiința atât pe plan local, cât și internațional și să întărească legăturile cu alte orașe europene, organizații și centre de cercetare. Programul permite vizitatorilor oportunitatea de a cerceta soluțiile create de Stockholm în privința unei varietăți de teme.

Acestea include managementul deșeurilor, planificarea de noi proiecte urbane, combaterea schimbărilor climatice și asigurarea unui sistem de transport eficace și de încredere.

Primăriile iau atitudine!

Autoritățile locale au un rol cheie în atenuarea schimbării climatice. Mai mult de jumătate din emisiile cu efect de seră sunt create în interiorul și de către orașe. 80% din populație locuiește și lucrează în orașe, unde se consumă mai mult de 80% din energie. Autoritățile locale, fiind forma de administrație cea mai apropiată de cetățeni, sunt cele care ar trebui să înțeleagă îngrijorările lor. Mai mult, ei pot răspunde provocărilor într-un mod inteligent, facilitând concilierea dintre public și interesul privat și integrarea energiei durabile în obiectivele generale de dezvoltare locală, fie că este vorba despre dezvoltarea unui mod mai eficient de folosire al energiei alternative, fie o schimbare de comportament.

Guvernele locale trebuie, asadar, să devină actorii principali pentru implementarea politicii energiei durabile, și trebuie să fie recunoscuți și susținuți în efortul lor. Pactul Primarilor, prima și cea mai ambițioasă inițiativă a Comisiei Europene, îndrumă direct autoritățile locale ale unor orașe "pioniere" ale Europei să atenueze schimbările climatice, prin implementarea unei politici inteligente a energiei durabile care crează locuri de muncă stabile și crește calitatea de viață a cetățenilor și rezolvă problemele sociale cruciale.

Toți semnatarii Pactului Primarilor fac o înțelegere voluntară și unilaterală să meargă dincolo de obiectivele UE pentru a reduce emisiile de CO₂. Angajamentul formal al semnatarilor se traduce prin măsuri și proiecte concrete. Orașele semnatare acceptă să raporteze și să fie monitorizate în implementarea unor planuri de acțiune privind energia durabilă. Orașele se angajează să aloce suficiente resurse umane pentru sarcini, mobilizând comunitatea din zonele lor geografice pentru a lua parte la implementarea planului de acțiune, incluzând organizarea unor zile locale ale energiei sau zile ale "Pactului Orașelor".

Ce angajamente trebuie să îndeplinească semnatarii Pactului?

Semnatarii Pactului au ca scop reducerea emisiilor de CO₂ cu mai mult de 20% până în 2020 prin folosirea eficientă a energiei și folosirea energiei din surse regenerabile. Pentru a atinge acest obiectiv, autoritățile locale se angajează să:

- să pregătească un inventar de bază privind emisiile,
- să susțină un Plan de Acțiune privind Energia Durabilă, aprobat de consiliul municipal în anul următor aderării lor la Pactul Primarilor, și să contureze măsurile și politicile pe care ei le vor implementa pentru a-și atinge ținta;
- să publice regulat – la fiecare 2 ani de la depunerea Planului de Acțiune – rapoarte care să precizeze gradul de îndeplinire al programului și rezultatele provizorii;
- să promoveze activitățile lor și să-i implice pe cetățeni/părțile interesate, inclusiv organizarea Zilelor Locale ale Energiei;
- să răspândească mesajul Pactului Primarilor, în particular prin încurajarea altor autorități locale să se alătore și prin contribuirea la evenimentele majore (cum ar fi ceremoniile anuale ale Pactului Primarilor și workshop-uri tematice).

(continuare în pagina 15)

Ce primesc la schimb semnatarii Pactului?

Comisia Europeană s-a angajat să susțină autoritățile locale implicate în Pactul Primarilor și să ofere vizibilitate publică pentru ei. În primul rând, Comisia a fondat Biroul Pactului Primarilor (Covenant of Mayors Office – COMO) care ajută semnatarii Pactului care au orice fel de întrebare printr-un Helpdesk și promovează acțiunile lor locale prin biroul de Media. De asemenea, COMO coordonează colaborarea cu părți terțe și negociază sprijinul părților interesate relevante.

Procedura de aderare

De ce doresc Primăriile să devină membre în acest Pact?

- Fac o declarație publică de angajament suplimentar de reducere a emisiilor de CO₂
- Crează sau consolidează dinamica reducerii emisiilor de CO₂,
- Beneficiază de încurajare și de exemplul altor deschizători de drumuri,
- Împărtășesc cu alții expertiza dezvoltată,
- Contribuie la recunoașterea orașului lor ca actor relevant în lupta de combatere a schimbărilor climatice.

Cine poate deveni membru?

Pactul Primarilor este deschis tuturor autorităților locale constituite democratic cu/prin reprezentanți aleși, indiferent de mărimea lor și de gradul de punere în aplicare a politicilor lor de energie/climat. În cadrul unei municipalități sunt multe planificări lu politici paralele, dar și potențiale sinergii în activitatea diferitelor departamente. Așadar, trebuie identificate politicile municipale, regionale și naționale existente și reglementările care afectează problemele energetice și climatice din cadrul fiecărei structuri administrative locale. Toate părțile interesate relevante ar trebui implicate în toate etapele procesului decizional, pentru a discuta conflictele potențiale și sinergiile identificate.

Planul de Acțiune privind Energia Durabilă este un document strategic și operațional care definește măsurile concrete de reducere împreună cu intervalele de timp și responsabilitățile atribuite care traduc strategiile pe termen lung în activități. Punerea în aplicare a Planului de Acțiune necesită cel mai lung timp, eforturi și resurse materiale. Pe durata perioadei de punere în aplicare, sunt esențiale atât buna comunicare internă, cât și cea externă. Organizarea "zilelor locale ale energiei" poate fi o bună oportunitate pentru reprezentanții autorităților publice locale să informeze și să implice membrii comunității în acest proces prin expoziții, tururi cu ghizi, campanii dedicate etc. Aceasta va asigura suport larg pentru întregul proces de punere în aplicare a Planului de Acțiune și, de asemenea, contribuie la creșterea sensibilizării și schimbarea comportamentului.

21 de orașe din România sunt membre ale Pactului Primarilor:
2008: Aiud, Baia Mare, Brasov, Giurgiu, Mizil, Râmnicu Vâlcea, Slobozia, Târgu Jiu
2009: Avrig, Bistrița, București - Sector 1, Craiova, Reșița, Târgoviște, Vaslui
2010: Alba Iulia, Oltenița, Satu Mare, Timisoara, Târgu Neamț, Zimnicea

Pentru mai multe informații, accesați:
<http://www.eumayors.eu/>

Consumatorii împotriva schimbărilor climatice

Meglena Kuneva – Comisar European în Probleme de Consum

Există un jucător uitat în eforturile globale de a limita emisiile de CO₂: **consumatorul de bază. Gospodăriile consumă o treime din energia folosită în Uniunea Europeană și produc aproximativ două treimi din deșeurile municipale.** Mai mult de atât, **mâncarea și băuturile, locuințele și transportul privat cumulează aproape 80% din presiunile exercitate asupra mediului.** Așadar, potențialul consumatorilor, ce poate face o reală diferență în lupta împotriva poluării, nu ar trebui irosit.

Există câțiva factori ce pot influența consumatorii către o atitudine și un comportament prietenos față de mediul înconjurător. Totuși, pentru a obține acest lucru avem nevoie de informații simple și clare pentru a ghida deciziile referitoare la consum. Cu toate acestea, în ciuda cererii enorme pentru aceasta, sunt departe de a putea oferi informații accesibile referitoare la impactul fiecărui produs asupra mediului. Într-adevăr, **două treimi dintre consumatori consideră că este foarte dificil să înțeleagă ce produse sunt mai bune pentru mediu, iar 29% dintre aceștia nu acordă atenție informațiilor referitoare la mediu atunci când fac cumpărături.**

Pentru a fi sigure, companiile realizează, într-un număr din ce în ce mai mare, etichete ale produselor care ajută consumatorii să ia decizii responsabile – de exemplu,

informarea clienților asupra diferitelor produse realizate prin reciclare, reînnoire, și/sau prin minimizarea intensității carbonului. Chiar și așa, **numai 20% dintre europeni cred că aceste companii fac suficiente lucruri pentru a promova soluții prietenoase mediului.**

"[...] este necesar să oferim clienților îndrumare și în ultimă instanță, să dezvoltăm un stil de viață practic pe care consumatorii să-l poate urma cu ușurință. Acesta nu poate fi format numai din reguli, ci de către inițiative inteligente și precise ale comunității oamenilor de afaceri ce ar putea crea un grup loial de „consumatori sustenabili”.

Acest lucru este cu atât mai adevărat pentru educarea consumatorilor referitor la un comportament eficient din punct de vedere energetic și implicațiile acestuia pentru propria bunăstare economică. Companiile de energie trebuie să ajute întreprinderile și consumatorii să înțeleagă adevărata amprentă de carbon a tuturor produselor și a serviciilor. Atunci când dispun de informații simple și clare, oamenii vor lua deciziile corecte.

Studiile ne informează că este necesar un **minim de 15% de consumatori, care să se dedice acestui lucru, pentru a putea declanșa o schimbare semnificativă.** Acest proces a început. De exemplu, în **Anglia, 54% din consumatori cumpără mai multe produse prietenoase mediului acum, comparativ cu acum doi ani.** Este un început promițător.

Comisia Europeană joacă un rol activ în educarea consumatorilor și dezvoltarea capacității acestora de a asimila un comportament sustenabil pe termen lung. Am introdus noi elemente sustenabile în uneltele de informare online precum, precum **DOLCETA**, un program inițiat pentru consumatorii adulți și **EUROPA DIARY**, ce se adresează consumatorilor tineri.

(continuare în pagina 17)

Făcând parte din Planul de Acțiune a Consumului și Producției Durabile, adoptat de Comisia Europeană anul trecut, în luna iulie, am susținut înființarea Forumului de Mediu al Retailerilor printre producătorii și comercianții din Europa.

De asemenea, lucrăm îndeaproape cu Confederația Industriilor Alimentare și a Băuturii din Europa la inițiativa lor numită European Food SPC Round Table. Cred că astfel de inițiative vor reprezenta un imbold puternic pentru mai multe eforturi concentrate îndreptate și direcționate către consumatori, la nivel de ramură industrială și a companiilor.

Dar ceea ce noi căutăm, în ultimă instanță, sunt **schimbări comportamentale în modul în care consumatorii și piețele reacționează. Politica consumatorului tradițional, care se concentrează asupra corectării eșecurilor pieței, trebuie să fie**

completată de politica consumatorului modern care privește către viitor, căutând să influențeze cererea pieții, conducând-o către un comportament sustenabil.

Mulți oameni sunt dispuși să-și facă datoria față de mediu, dar nu întotdeauna, au ocazia să consume în mod ecologic, deoarece alegerile produselor de durată, cu amprentă scăzută de carbon sunt mult mai scumpe și mult mai greu de găsit. Acestea ar trebui să fie accesibile din punct de vedere financiar și la îndemâna tuturor.

Într-adevăr, produsele nedurabile ar trebui treptat îndepărtate de pe piață. Studiile ne-au arătat că mulți consumatori cred că aceste produse nici nu ar trebui să fie puse la vânzare. Consumatorul încearcă să ne spună că este pregătit pentru o schimbare radicală. Este momentul pentru politicieni și companii să răspundă acestei cereri într-un mod decisiv.

